

Slovo k povzbuzení na neděli 17. července 2022, na 16. neděli v mezidobí – C
Biblická čtení: Gn 18,1-10a; Ž 15; Kol 1,24-28; Lk 10,38-42

Milé sestry, milí bratři,
dovolte **tři poznámky** k dnešním jednotlivým biblickým čtením...

V prvním čtení ze starozákonní knihy Genesis máme před sebou známou scénu, obvykle nazývanou „Abrahámovi hosté“: K Abrahámově stanu v Mamre přicházejí tři neznámí poutníci, Abrahám se k nim rozeběhne a pokloní se, nabídne pohostinství, oni – chvíli o nich text mluví v plurálu, chvíli v singuláru – je přijmou, zaslíbí narození syna ze Sáry a odejdou. Už leckterý starokřesťanský interpret rád spatřil ve třech tajemných hostech praotce Abraháma **předobraz Nejsvětější Trojice**. Text se proto stal přímo jedním z klasických starozákonních míst křesťansky trojičně vykládaných. V tomto duchu se stal předmětem také nejednoho výtvarného zobrazení, nejznáměji na pozdně středověké **ikoně Andreje Rubleva** namalované (napsané) pro Trojicko-sergijevskou lávru, dnes v Treťjakovské galerii v Moskvě: Abrahámovi hosté v podobě tří andělů – osob Trojice – sedí u stolu, andělé mezi sebou různými gesty interagují, a tak naznačují, kdo z nich je kterou Boží osobou. Abraháma tak – v této křesťanské četbě jeho hostů – **navštívil sám Hospodin**, Trojjediný Bůh, aniž by mu ještě zjevil, kým je.

Ve druhém čtení podobně jako již před týdnem otevíráme list svatého Pavla Kolosanům. Patří k jeho takzvaným „listům z vězení“. Napsal jej během svého vězení buď koncem 50. let ještě v Cézareji anebo začátkem 60. let již v Římě. Pavlova **reflexe utrpení** – vězení, ztráty svobody, nemožnosti svobodně hlásat evangelium, deportace do Říma – je tak opravdu **autentická**. Apoštol své trápení chápe jako **tajemné doplňování toho, co zbývá do plné míry Kristových útrap**. «Teď sice pro vás trpím, ale raduji se z toho, protože tím na svém těle doplňuji to, co zbývá vytrpět do plné míry Kristových útrap; má z toho prospěch jeho tělo, to je církev».

Jak tomu **rozumět?** Určitě **ne tak**, že by **Kristovo** utrpení na kříži bylo samo o sobě **nedostatečné**; to bychom popřeli jeden z pilířů křesťanské víry i samotné Pavlovy teologie. Ale **spíše** můžeme v Pavlově vyznání číst určitou tajemnou **neuzavřenost Kristova utrpení**, jeho určitou **neukončenost**, přesvědčení o jakési **otevřenosti Kristových ran** i v nebi, neboť ještě **ne všechny** údy jeho těla, ne ještě všichni lidé se obrátili.

Proto může svatý Pavel chápat své vlastní trápení jako jakési **nepatrné vzetí na sebe utrpení** Kristova za tyto neobrácené. Svou **obět'** může **nabídnout** samotnému Pánu Ježíšovi, spojuje se tak tajemně s jeho jedinečným utrpením na kříži a nadlehčuje mu jej.

Tajemné nadlehčování Kristova kříže dobrovolným přijímáním různých trápení se stalo velmi drahým momentem spirituality všem **mystikům** Kristova kříže všech křesťanských dob. Je to moment drahý **i všem ostatním trpícím**, třeba ani ne mystikům, protože **vědomí možnosti zástupné oběti**, možnosti tajemného **připojení se** ke Kristovu vykupitelskému dílu za spásu světa, za spásu blízkých i vzdálených i svou vlastní dává lidskému utrpení **aspoň nějaký smysl**. Dává smysl **zmaru**, které utrpení a bolest s sebou přinášejí, dává náplň **bolestnému času** trpícího lidského života.

V evangeliu máme před sebou velebný příběh **o Marii a Martě**, Lazarových sestrách, u kterých Pán Ježíš rád a častěji nacházel zázemí a útočiště. Evangelista Lukáš tento text klade hned za podobenství o milosrdném Samaritánovi, naslouchali jsme mu minulou neděli, (za podobenství) končící jasnou výzvou «jdi a jednej také tak», tedy jako Samaritán, který aktivně pomohl zuboženému člověku a svou pomoc navíc dotáhl až do konce. Neoddiskutovatelná Ježíšova **chvála Marii zvoleného «nejlepšího údělu»** u jeho nohou tak může být čtena jako

jakési **vyrovnání** silného morálního apelu k činu, ke konkrétním projevům lásky z předcházejícího podobenství.

Napětí mezi postavami **Marie a Marty** – ostatně podobná napětí mezi dvěma ženami, alegoriemi toho či onoho, nejsou v antické kultuře vůbec vzácná – tak bylo v dějinách interpretace evangelijního textu velmi a hojně **komentované**. V chvále Marie se tak spatřoval třeba **primát kontemplativního** (řeholního) života před aktivním (světským). Jindy se v Marii četlo jen zdůraznění **důležitosti života duchovního** s ohledem na přirozenost a samozřejmost života praktického. Anebo se v Mariině údělu čte třeba jen **primát vztahu** před činem. Někdy se Marie a Marta vykládají jako **dvě nedílné sestry**, kontemplace a čin, **zbožnost a služba**, ctnosti jedné duše, jednoho lidského nitra; obě by tak měly být přítomny v našem životě. Což vše jsou jistě nějak **legitimní** a snad i vždy nějak **inspirativní** způsoby četby dnešního evangelia.

Co je však dnešním biblickým čtením – zejména prvnímu a evangelijnímu ale nějak snad i čtení druhému – mimo jiné vlastně společné, je téma **pohostinství** mezi Bohem a lidmi: **Abrahám** se ujal tří poutníků, ze svého pohledu lidí, a přitom pohostil samotného Trojjediného Boha. **Marie a Marta** přijaly ve svém domě Ježíše, jedna mu naslouchala, druhá ho obsluhovala, a tak se obě setkaly s Božím Synem. **Svatý Pavel** přijal utrpení k prospěchu jeho těla, církve, bratří a sester, a tak tajemně přijal Kristův kříž a sjednotil se s Ukřižovaným.

Milé sestry, milí bratří, **pohostinnost** je jednou z nejkrásnějších **ctností**, a to ve všech **rovinách a odstínech**, co si jen pod pohostinností – srdce, stolu, domu, času – umíme jen představit. Je prostě krásné, že **můžeme** – ve svém srdci, životě i mikrosvětě – **hostit** druhé lidi i Boha samotného, protože sami jsme, můžeme a máme být hosty **u nich**, hosty Božími i lidí.

«**Ano, jen jedno je třeba**»: Chtít svůj život **sdílet**, s Bohem i lidmi, vnímat je, trávit s Ním i nimi čas, nežít jen pro sebe a své radosti a starosti, žít s otevřeným srdcem, nebát se vztahů, umět do nich investovat, milovat Boha a lidi. I to je pohostinnost.

Kéž se nám dnešní biblická čtení **k důležité bytostné pohostinnosti a k ještě důležitější schopnosti být hostem** Boha a lidí stanou aspoň malým **povzbuzením**.

Co **konkrétně** pro to kdo učiní, co jemu je třeba, nechť zkusí domyslet **každý sám...**